

rigtigt at gaae ind paa den. Imidlertid, Gæder det, at denne Valgmaade ikke følger af Grundloven, men et Andet er, om den ikke strider imod Grundloven. Under den Debat, der fandt Sted ved 1ste Behandling, yttrede det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgfreds (Klein), at det Forslag, som da blev bebudet, var grundlovstridigt; men dette anseer jeg for aldeles urigtigt.

Forslaget om Forholdstalsvalgmaadens Indførelse her strider ikke imod nogen ligefrem eller positiv Bestemmelse i Grundloven, og dette følger jo i Grunden af sig selv, thi ellers vilde det ikke foreligge, ellers vilde den ærede Formand ikke have tilladt det at fremkomme, saa at man vistnok snart kan blive enig derom. Det kan altsaa siges, at medens Valget af Landssthingsmænd skal foretages efter denne Valgmaade, i Medhold af en Grundlovsbestemmelse, kan der ved en simpel Lov indføres den Regel, at Valget af Valgmænd skeer paa samme Maade, men det var da en Bestemmelse, der kunde forandres ved simpel Lov. Medens jeg saaledes anseer denne Side af Sagen for aldeles utvivlsom, maa jeg rigtig nok tilstaae, at Sagen bliver langt mere tvivlsom, naar man opkaster det Spørgsmaal: Men strider denne Valgmaades Indførelse da ikke imod, hvad jeg troer, man med Rette kan kalde Grundlovens Aand, eller, for at bruge andre Ord, strider det ikke imod Grundlovens hele Tankegang og Forudsætninger, mod de Betragtninger, der ledede til det Resultat, som nu foreligger, mod de Vink, der gives til Forstaelse i Forhandlinger, i Udtalelser, i Forslag, i Afstemninger osv.? Det er dette, der er det virkelig omvistede Spørgsmaal, men dette Spørgsmaal maa vistnok siges at være ubebatteret. Jeg har med stor Opmærksomhed gennemlæst Forhandlingerne i Landstinget, og det have vistnok, det tør jeg vel forudsætte, de fleste ærede Medlemmer gjort, og jeg maa tilstaae, at jeg efter den alsidige, grundige og udtømmende Forhandling, som der fandt Sted, anseer det for aldeles umuligt at frembringe noget Nyt i dette Spørgsmaal, og jeg skal tilføje, at skøndt der var to af denne Sags meest skarpsindige Medlemmer, der ved denne Sags 1ste Behandling leverede en temmelig varm

Debat om dette Spørgsmaal, saa vil der for den der er kendt med Landstingets Forhandlinger, heller ikke i disse Medlemmers Udtalelser ligge noget egentligt Nyt. Jeg vil derfor blot tillade mig den Bemærkning, at jeg hælber til den Anskuelse, at den naturlige og simple Opfattelse af Grundlovens Tankegang og Forudsætninger fører til at sige, at Grundloven ikke har tænkt sig denne Valgmaade anvendt ved Valget af Valgmænd. Jeg troer dog nok, man kan forsvare at sige, at den lovgivende Magt, naar der er Tale om en Lov, er noget friere stillet med Hensyn til en saadan Fortolkning, end f. Ex. Domstolene. Det Forslag, som forelaa i Landstinget, fik 16 Stemmer for sig, og det følger jo allerede deraf, at hvis det nu foreliggende Forslag blev vedtaget her, vilde det fremkalde Strid i Landstinget. Der er ogsaa den Betragtning at tage Hensyn til, at det neppe i og for sig er ganske heldigt, naar Initiativet til en saa indgribende Forandring i Valgmaaden til Landstinget tages i Folkethinget. Jeg vil ogsaa nævne den Betragtning, at den foreliggende Lov har den samme Egenkab, som den, den høitærede Indenrigsminister forleden tillagde Hærplanen, nemlig at den skal ud, thi ellers have vi ingen Valglov. Vel begynder den 5te midlertidige Bestemmelse i Grundloven med de Ord: „Indtil en Valglov udkommer“ osv., men man vil see, at den slutter med at sige „Regjeringen er bemyndiget til at ordne det videre Forøndne med Hensyn til Foretagelsen af de første Valg“, det vil sige de Valg, som fandt Sted ifjor; skulde der altsaa foretages Valg i Sommer, hvad der dog kunde tænkes, vilde vi ingen omfattende og fuldstændig Valglov have, hvis ikke den foreliggende Lov kommer ud. Naar jeg nu ligeoverfor de Betragtninger, jeg har anført, stiller den, at jeg har megen Sympathi for Forslaget og vilde ansee det for meget heldigt, hvis det lod sig gjøre at faae det vedtaget, samt den, at det maa erkendes, at ligefrem grundlovstridigt er det ikke, saa troer jeg, det kan forklæres, at man kan være noget i Tvivl om, hvorledes man vil stille sig med Hensyn til dette Spørgsmaal. Jeg befinder mig i samme Stilling som den, hvori det ærede Medlem for Thisted Amts 2den